

Gazeta Transilvaniei.

Gazeta are de două ori săptămânal: Miercuri și Sâmbătă. Fiecare ediție pe săptămână, adică Sâmbătă. Prețul lor este pe un an 10 f. m. e., pe jumătate an 5 f.; iar pentru teritoriul străin 7 f. pe an sau, și pe anul întreg 14 f. m. e. Se primumera la toate poștele imperiale, cum și la toți cunoscuții noștri DD. correspondenți. Pentru serie „petit“ se ceru 4 fr. m. e.

Monarchia austriacă.

Officiale.

Nr. 235, 13/2349 1852.

În nescu cu emisul d'aci din 30. Septembrie a. e. Nr. 20982/2086, la repetita rugare a direcțiunii privilegiatei c. r. bănci naționale Austriace, din 22. ale lunii tr. Nr. 6398/41 se republica incunoscintia care în 19. Decembrie a. e. se emise în public în privința schimbării bancnotelor de 5, 10, 100 și 1000 f. de forma a IV.

Totuodata se trage repetita luare aminte, cumca toate c. r. casse, după decurgerea desptului terminu otaritu pentru particulari facie cu băncele filiale pentru schimbare, ad. după 31. Decem. a. e.; înca sub-terminu de 3 luni, ad. pene la 31. Martiu 1853, mai potu înșchimba bancnotele de forma a IV. cele de 5, 10, 100 și 1000 f. ce voru intra în tipu de plati, cu bancnote de forma acincia, la cassele schimbătorie ale bancului.

Sibiu în 6. Noemvre 1852.

Pentru gubernatorele militare și civile
Bordolo L. M. C.

Comisiunea de esaminele de statu în Sibiu pentru anul 1852/3 consta din membrii urmatori:

Esselesia Sa c. r. consiliariu intimu și supremu commissariu al țierei, Iosifu Bedeus de Scharberg e presedinte al ambelor departimente ale comisiunii de esaminele de statu.

Despartimentul administrativu de dreptul statului.

Presedinte: Iosifu Bedeus de Scharberg;

Membrii: Otto de Honnamon, consiliariu supremu de finantie;

Henricu Albach; consiliariu de finantie;

Fridericu Haupt, secretariu guberniale;

Dr. Iosifu Grimm, referinte guberniale și profesoriu ordinariu la c. r. academia de drepturi în Sibiu;

Henricu Schmidt, prof. ord. la c. r. acad. din Sibiu;

Dr. Iosifu Bayer, prof. ord. la c. r. acad. din Sibiu.

Comisiunea despartimentului iudiciale.

Presedinte: Massilianu Fuger de Rechtborn, c. r. consiliariu appellativu, procuratore generale prov. și locutiunte de presedinte alu marei preture.

Membrii: Ioanne Carabetiu, consiliariu provinciale și referinte alu prov. marei preture;

Iosifa Mariaffy, referinte alu prov. marei preture;

Iosifu Fr. Trausch, procuratore camerale provisoriu;

Pavelu Dunca, referinte alu prov. marei preture;

Dr. Gottfried Müller, prof. ord. la c. r. academia de drepturi.

Dintre acestia Domnul consiliariu și referinte Ioanne Carabetiu și Domnul referinte al preturei mari, Pavelu Dunca sunt din sinul națiunii romane.

Procuratura camerale ordinata provisorie (fostul directoratu fiscalu) pentru Ardealu, în urma prenaltei rezoluțiuni sea straformatu într'o procuratura finantiaria, la care s'au sistemisatu urmatoriele stațiuni de servitiu:

Unu procuratore finantiariu cu rang și caracteriu de cons. finantiariu supremu, în clasa dietei a VI cu salariu de 3000 f. m. e.;

Doi consiliari de finantie, clas. de dieta a VII, cu 2000 și 1800 f.; trei adjuncți de procuratura finantiaria, VIII clase de dieta, 2 cu cate 1400, unul cu 1200 f.;

Pentru manipulațiune: Unu superiore pentru oficiile ajutătorie, cl. dietei a IX, cu 900 f.; patru oficiali, cl. d. XI, unul cu 700, 2 cu cate 600 f. și unul cu 500 f.; patru asistinti, cl. XII a diet., unul cu 400 f. salariu. — Servitori cu 200 f. — Concursul la aceste posturi se încheia pene la ultima Decembre.

Scrisoarea unui austriacu catra națiunea germana.

Isidor Heller, unu scriptor cunoscutu, a scosu la lumina unu opu supt titlul de susu, tiparitu în Lipsia a. 1852. Acestu opu facu atata sensatiune în Prusia, în catu, după scirile citite, politia din Berlinu se a aflatu silita a o confisca. Ea cuprinde caldurate espeptoratiuni pentru uniunea austriaco-germana portoriale, în care pe catu cu puternicul cuvintu, pe atatu cu sumeati'a sa ironia documenta și patrunsetate în starea de facie a Germaniei, privita din punctu politicu, trecut, prezinta și venitoriu. Asia, fiindca evenimentele din Germania, acum de atatu timpu în cõe, se au tiemuritu pelunga tras'a și impins'a cuestiune a uniunii vamaie, fora celu mai micu rezultatu, pene la congressu de facie ce se tiene în Vien'a, socoteamu că nu e cu scopu a da locu conecțureloru și animositatiloru Kreuzzeitungiane în stramtele aceste colone, pene ce voru gravita într'una se au într'alta parte; cuprinsul inse alu scrisorei acesteia va pune în stare pe cititori a și forma o idea despre starea politic'a a Germaniei, din care scopu și spicuim dint'rensa urmatoriele:

„Batjocuritoarea imputatiune a vecinilor nostri, cumca capatiunile germane sunt nepractice, neci o data nu o amu meritatu atatu de tare ca în criticul momentu de facie, candu caderea și marirea Germaniei se afla, pôte în ultima data, în man'a ne. Raru amicul geniu al Germaniei face possibile în fine uniunea desmadulateloru membre; fiindca insii rivalii principii, cu pucina exceptiune, sunt aplecati a straforma „espresiunea geografica“ de mai înainte, prin uniunea portoriale, în state unite. Acestu prospectu mantui-toriu, ar fi de a crede, ca ar trebui se superbeza tota anima germana, se atraga tota puterea germana la confaptuirea marelui acestui opu, care e atatu timpu de candu'lu dorimu. Dar la ce ajungemu noi în momentu acestu alu istoriei noastre, la care cu destula îngrijire ochiescu reuvoitorii nostri vecini? — Carduri întregi de condeie nordugermane, cu o patima chiaru de sene ucidiatoria, vedemu ca turbeaza în contra opului uniunii.“

D'aci se demarca mai d'aprobe condeiele aceste și sinucibile partimi în contra uniunii. Refrange stanjiuirile oponentiloru cu arme nevinse și le darana cu totul. Pe Austria o numesce unu statu germanu în capite et membris, apoi urmeadia:

„Se ponemu totusi, ca Austria ar fi precumpanita de elemente straine, după cum afirmati voi, au pentru aceea nu ve pasa vòa nemicu de milioanele germaniloru pamenteni din Austria, singuru pentru ca gradelele, la spatele carora traiescu ei, sunt date cu colore negrugalbina (schwarzgelb) în locu de negru-alb'a ori alta tenta din secriniu de colori patriotice? Luativa pe seama! Britania pentru apararea dreptului a unui singuru anglezu și pune flota'nmiscare, și voi vreati

FOILTONUL.

Lectura.

Tota lumea pretiuesce folosele și placerele ce pôte procurã lectura, acesta fontana continua de instructiune și de delectare, prin care ne facemu, precumu a zissu unu poeta:

Contimpurani cu toti omenii

Si cetatiani în totu loculu.

Dara acesta fontana este fecunda numai pentru spiritele celle destulu de preparate. Adese cei mai multii cauta într'unu scriptu numai o recreatiune usiora din care nu remane nimicu. Omulu studiosu da unu scopu lecturei selle: de si doresce ca forma cartii ce citece sa lu atraga si sa lu interesse, cauta in sa si fundulu ei sa fia solidu, propriu a lu face sa cugete si plinu de instructiune reale. Invetiatulu descompune, discute, critica pre autorulu seu, lu relege pina se incredintiaza ca a coprinsu sensulu cellu mai intimu sau cellu mai abstractu. Cu pena în mana, nota ideele principali, originali, scopurile celle mari și chiaru errorile: numai cu modulu acest'a

pervine a-si appropriã unu scriptu, a sci totu ce coprinde ellu. Omulu communu, omulu de lume pentru care o carte nu pôte fi obiectu de meditatiune, trebe sa fia cu atatu mai severu în allegerea cartiloru bibliotecei selle; caci cine nu se spaimenta de periculul unei carti relle? Dara si cartile bune ceru lectori judiciosi, pentru ca si cellu mai conscientiosu autoriu este suppusu errorii. Omulu instruitu afla în varietatea lecturorulu alimente pentru spiritulu seu; pre candu capeta din cartile de placere, sentimente care inaltia anima, inno-bilescu cugetarea, producu impressiuni în sufletu, ellu cauta totu de o data în cartile seriose notiuni folositorie, conoscintie exacte, appretiationsi sincere, și as-a se invatia a judeca mai sicuru. „A lege va sa zica a merge la venatulu ideelor, zisse unu autoriu anglu, si trebe sa ne applaudamu de reessire, deca vomu fi pututu culege dint'r'o carte unu certu numeru de idee.“

Artea de a lege în auzulu tuturorulu este una din celle mai dificili, deca vomu judeca despre acesta după miculu numeru de persone cari sciu sa légia bine, spre a meritã

acesta lauda, cauta sa póta cine-va unu pre langa o pronuntia lina și bine accentuata, acuratetia intonatiuni și o intelligentia sicura, care sa se pertunza rapede de intentionile autorulu, și sa scie a indica celle mai usiore nuantie. Cauta sa scie cine-va a-si allina sau a-si precipita rostulu, a se feri de monotonia inflessioniloru, mai allessu în terminationea frasiloru. Deca e vorba de lectura versuriloru, nu se cuvina a face sa se simtia prepedantice mesura și rima, avendu totu de o data în vedere a nu distruia armonia loru. Cu o vorba în totu genulu de lectura sa se caute a se arrelã valorea fia-carei vorbe sau tras-sure, și a stã departe si de enfase și de vulgaritate. Lectura asiã dara se apropia pina la unu certu gradu de declamatiune. Cu toate aceste-a, actorulu care vorbesce, se cuvina a reproduce într'unu gradu mai inaltu cugeterile autorulu seu, a fi cu totul plinu de dñsele, a i desfasura passionile care lu anima. De la dñsulu nu se cere numai o imagine reprezentata, ci însuai obiectulu. În actiune totu este viu, totu se misca; sonulu voci, formosetia gustulu, totu servesce și concurre spre

a truda milioane de germani la... peresa voster preponderante? — Oadzi k vshchitaea de minie k kare respicendi dela voi atatea psteri germane...

Ma dncolo arnik avktoarele o kvbtar pester povisciml trekt m zice, k vsmal dinastiei avstriace are a se mldiml, ktmk dn momentele fatale, cherchetri tre...

induzi spre a lmtia, ci spre a dntanea m m ai tare po... norul romn din acheste diegeze. Acela cinod n vrb...

Din Bnat dn 8/20. Noemvre 1852. Domnule Redak- tor! La poviscima scire din Karlovic dnt „Agrar. U.“...

Din Bnat, 23. Noemvre 1852. Quam facile serpat injuria et peccandi consuetudo; Quam non facile reprimatur, videte iudices.

Gazeta servb din Novaplanta dnprvshashite kandida- cianea vrbt dn partea soatlm arhieresa de relicea...

a da gratia si potere discursului. In lectura, din contra, se cere mai multa simplicitate; gestele cauta sa sia moderate de gustu, si multimea sau pre-marea lor energia sar paré adese ridicula.

de moda cátra finele secului pasatu. Acést-a era unu correctivu allu slaviei prelului: asia Ruthiere si la Harpe mergea sa citésca din cercu in unulu Revolutiunea Russiei, cellu altu Melania sa, scripte pre care censura nu le permitea a se imprime.

toru classelor societatii: Tota factura suspina spre deplinire si mantuire. (Universul.) Canii dela Manastirea St. Bernhard (natural-istoricu). E lucru cunoscutu din Istoria naturale, cumca Canele — acést-a féra domesticita — e celu mai credintiosu Domnului seu, si totu data celu mai docile intre tote animalile.

milostenia darului cereak dela arendatorii dextrei soznu, karij netai do ointa vrdisnei pravoslavniche serbe si di precipria Karlovidzli se gaseak, — pe pta oi primita do sinoda ach-sta. Фрмос komplement din partea fraclilor postrii serbi, vrednia de imitadine! Днес не кам вяр соинденія са патриарха сербск — днайте ка кьтвва време — прия ввюте ддрептате din Karlovidz kьтрь попорва ромьнеск, не дваць. „Тотъ тьрия терце ка време, вярь потка дъа рждва! Dzei атог остерникъ сть пьшторъ ал лъмii ачестія, до а кьрви шкъи есте порока ші непорока тьтарор пацилор ші кареле тоте пациле ка асемееа драгосте ле извеите. Dzei кареле ка ирпитеа-ка ingrijire неаъ възот пре noi репезждне кьтрь гронъ сь стригат din време ка атог остерникъ ші тоте inimile дьшиторъ сьд глас: netai departe! не е орждоитъ вьт шьртеа чі вьдъ, не е орждоита вьстръ сьопереа чі егалтатеа! Ачеста е гласъа пьрпитекскъи стьшиторъ а тьтарор пацилор, ачеста е гласъа ддрептат ші кьтрь апьсътореле пацii ші кьтрь апьсателе; кьтре апьсътореле ка din време сь се покъясъ ші сь се дьторкъ; кьтрь челе апьсате ка сь сьштъ din време ші сь се дьвоигъ. Ваi ші шора ші алтора дакъ нъа вьд, ваi ші шора ші алтора дакъ а вьд ші нъа дьделег.“ Дестъа, зъ! аштеатаръ рьшнii покъида ші дьторчереа кореліонариор сьі фрацi серви ла кьпоштинца адевьрлви, дар дудешерт, аричл, дакъ одагъ аъ дьтрат до кьвва кьркидii, не врь сь причеапъ овсервдичнеа ачестія ка сьі факъ лок до лъкамива пропріа чі дi рекомъндъ пелеа са пьлвъ де аче, злвнд, чіне не дькане іасе афаръ. — Noi ромънii ерам акасъ до пьшнтьа пострь крештинi авои, авьам вьсерічi дрент шьрїте, авьам скьле пьдичнале, казвьам евангелія до лъмба маичii, штіам фаче кьрче ка стріа дьдете камii астьзi; де кьнд не дьпрезварьт ка фрацii серви ші не ворвьрьт а лъда пре Дьмнезъ ла олагъ, не стрікарьт лъмба ка вьлагословеа, слава, милостенія; дела жьлтъ димнедii ші серii не тьрзирьт ла вьтреніе ші вьчернїе, дела скьмвареа фецii, ла преображеніе ші кьте пьлте де ачесте. Апоi до скьле ка Авьвїле челвi дьтрь соїодi вїне адорпїтлви ирпите чїрїа стрьвьтвьръ о тьрмъ де вьвїте славе сьв колореа крештиньтдii ші а соїндеїеї, чїне скьмва слава ка шьрїреа ера афрїсїт, пентрь вь шьрїреа рьжжднеакъ сьръ де шатъ маштере ка слава серввекъ не се пьрввекъ вїне ла олагъ.

Еї вїне, фрацилор! сь не традем одагъ сокотеала ші сь не долеледем кам стьм ка товьршнїа пострь; кьчi noi лькрьт din презнь ка воi до via Domnлvi ші нъмаї жьпцет сь гьстьт din фрвотъа е; апоi де че аша, дакъ сьнсет фрацi де о леце? воi вь лъвдагi ка о грьмадъ де привїлецii до каре сть, ка Метрополит din пьдичнеа ромънъ не поіе оi; рогъвъ де зоде аведї ачеле привїлецii? Кьчi шьтзиторїа Хс., дьтемеїеторїа лєцii крештїне, пьаъ привїлецїат нїчї о пьдичне, ка зна до адмїнїстрареа треїлор релїїонаре сь domнвскъ престе алта — таблеле лї Moїсе се скрїсеръ нъмаї din ачєа казъ дьтрь фьцере ші треспете, ка сь не се дькамете чїнева але компїла ші ашїле дьсшї де вьп приват, чї ка сь се фолосеакъ дьтрегъа пьшт оменек де дьвдъгьтара лор, — до тотъ соїпта скрїптьръ, до тоте кьрцїле соїцїлор пьрїодi не гьсештї шькар о лїгьръ скрїсъ дьспре domнїтореле привї-

лецii а ле господїномїллви аспара лви Dómne дьдєръте. Noi штімъ, ка орі каре фьптьръ, алектвїтъ дьпъ кїна шї асемьнаре лви Dzei, аре дрент ашї шьртарїсї сїмдїрїле сале релїїонаре, а лъда пре фькьторїа сьд до лїмба каре о причеор, до кареа сьд пьскат шї вьреште, апоi ромънii дькъ не сьнт тьрмъ де ої прьосте сь шьаргъ амеїдїте дьпъ фьлтеръа орі кьрви пьсторїв некапоскат, еї аъ сьделет вьрештїнеск, штіс гьндї шї прьждєка, сьшт шї дьцелет каре пьсторїв дї погъ дьче ла пьшнтье грасъ ші каре вьжовьт нъмаї дьпъ лъна лор; — дар дакъ ачелеа привїлецii сьнт donate де стьшнїрїле пьшнтьештї, дьпедїле двьстръ сьпътошї; noi ромънii не авьт, нїчї ам авьт тьрвїндъ де эле, noi неам штіст пьстра вьрештїнтьатеа шї фьръ привїлецii, noi пьам фьдїт гонїдї де тьрчї песте Дьнере ка вьречеа до сьлвъ, noi тьрїам ка шї астьзї фєрїчїдї шї шьпгїадї сьв скьтлв стрьлачїтеї касе Австрїаке, кьптам лъдъ татълвї черек фьръ нїчї вь привїлецъ. Ачєа-ста дьсъ не каде ка мїраре кам шї кьнд се косъ розьнарїа пострь ла панталонї Дьвьстре? Кам шї кьнд пьвдї сьштїгат де рокї православнїчї привїлецїлор Дьвьстръ? Стъ скрїс вьдєва до дипломеле патриаршїлор сербештї, карї авьръ порочїре а не скьте din пьшнтьа фьгьдїондї, ка пьдичнеа ромънъ е сьнєсъ окьжовїрї лор дьховнїчештї? апоi сь шї стєе, дьдрєзнїм фьрждеште а дьтрева чїне іа погїт де тьторї? Че вьпъгьдї адьсеръ еї фїлор сьї дьховнїчештї ромънї? іаъ фькьт камба крештїнї? — Ачєа-ста ераф. Іав лъмїнат ка дьвдъгьтарїле лор? — Да, мьлт сор сьргьїт, дьсъ фьръ спорїс — вьдєдї фрацїлор, 200 де ані тьрекаръ, шї dїо ромън не пьтв ешї крештїа сла-вїа! пьр ої маї вїне еъ не вь маї остєнїдї ка вь пькь-тосъ аша грєдъ, каре не ва сь штіе де асфєл де дьдрє-птарє? Сь а лъсацї до мїла лви Dzei, ка сьшї кавте сьпгьр де кап? Де че сь скьтїдї ка привїлецїле Дьвьстръ не о фьптьръ аша невреднїкъ шї пьмьлгьмїторє? — Омъ-лвї сїмплъ шї таре ла кап дудешерт дї ворвештї де ас-фєл аморе фьрдаскъ, ел не креде... пьрвсеште а, дьї ка-леа сь амьле шї сїгьр, маї тьрзїс вїне ла кьпоштинца шї се дьторчє (?) покъїт. (Ва зрма.)

Вїена, 19/11. Комьсатьрїле конферїондєлор ватале се тот контїнъ ка таре зєл, астьзї дькъ се цїнъ шедїндъ, шьне се вор аьна пьнїонгїдii тодї ла соьдїрї.

Вїена. Дьпъ штірї прїмїте Маї. Са Дьмператъа Францїс Іосїф І ва кьлъторї ла Берлїн. Дьпъ кам се сїмте Domнїторїї, ал Австрїєї шї ал Прасїєї вор терце ла Варшовїа, вьде, се скрїе, ка се вор дьтълнї ка царя рьсєк. Сь сьпъ, ка а шї сосїтъ порьпка дела Петерсвьрг ла Варшовїа пентрь аранжєментъа кьартїрєлор тьрєвїадїосє.

Terra românească si Moldavia.

— Прїнчїателе Ромънештї сьв лъмїнацїї сєї Domнї де аьтм фак пропъшїрї до тоте дїрєндїнїле. — До кьт пентрь Ромънїа ам тот азїт кам ка Прїндък Б. Стїрвєї, дьндасє ка тотъа ла дьмьлнтьдїрїле чєле матерїале, ар сьрїжїнї пропъшїрєа до чєле матерїале ка постпзєрєа шї дьзюа чєлєї дьтелектъале. Дьсъ noi карї штім ка тот

mea acestorui Alpi, carii forméza mediúna între cautoñulu Wallis, si Piemontu duce o cale de munte dela laculu Genfer prin Walis, catra Aosta in Piemontu. Intemeietoriulu acestei manastiri, care se pote numera între cele mai folositorie institute filantropice, unde de 9 seculi si-afia adeptu si cea mai sin-cera ospitalitate cei ce caletorescu preste acesti munti seci, si de geru amurtiti, a fostu Bernhard de Menton, un nobile Savoianu, cam pela 923—1008. — Amenestratiunea acestui institutu a concrediut'o d'ensulu calugariloru de cinulu S. Augustinu; a carora detoria între altele e a strabate tote calile ascunse retacitorie, a petrunde tote gropile, tote respiturele, si crepaturele de munti, a calca toti collii, in urina caletoriloru retaciti; si aciasta missiune o implinescu densii prin ajutoriulu, si manuducerea unei deosebite rase, seu soiu de canii numiti dupa loculu si missiunea loru, ai St.-lui Bernhard.

Semnele esteriore dupa care densu se adnumera de catra unii naturalisti in spicia caniloru venatori sunt: Cavalia capulu rotunda, botu seu-ñliu grosu, tempitu, buzele

si urechile debelesate, la trupu grasi, inde-sati, si colorea pe spate castania, pe fole al-buria, care albetia se mai intinde in diverse trasuri si pe alelalte parti ale trupulu.

De regula se tramitu in tota demaneti'a, câte doi cani bine instrupti, dintre carii, unuia i-léga in spate un Mantelu incalditu, celuilaltu i-acatie in grumadiu o corfa in care punu o sticla cu beuturi spirituose desmurtiatorie spre a cauta si a subveni cu aceste midiuoce celoru retaciti, si pe amurtiti de asprimea gerulu.

Istetimea acestoru fére inblandite intru cantarea caletoriloru retaciti, si aflarea aloru innadusiti subt lavina de neua, e extraordinaria: celoru retaciti le areta calea catra Manastire, éra pre cei acoperiti cu lavina presentindui cu poterea instinctulu de potintea natura donatu, i scurma afara, si priu latratulu si murmutulu loru dan de scire pari-tilorü despre aflarea nenorocitului.

Se naréza mai incolo despre acésta rasa de cani, cumca, deca gasescu vreun caletoriu amurtitu de geru si caditu giosu, se culca lenga densulu, ca cu caldura trupulu seu in caldindulu selu desmurtiesca, si aduca la vie-

tia. Si dupa ce astfelu vine desmurtitulu la cunoscentia de sene, se redica; ér canii lu conducu pana la manastire, unde se ieau tote mesurile cuviintiose spre alu aduce in statulu integritatei. Aceasta succedenta parintiloru, dupa un repausu de cateva dile au si septemani, provediutu cu cele debuintiose, lu scote preste labirinturi si lu indrepta asi continua caletoria intreprinsa. — Er deca un ascmine nenorocitu nu da nici un semnu de vietia, dupa tote operatiunile naturali ale caniloru, si cele maiestrite ale parintiloru, lu intingu acestia in cripta Manastirei pe o mésa lunga, deunde apoi mai tardiu, nefindu nici o sperantia de densulu, i facu o boltitura in paretele criptei, si lu asiédia între ceialalti consoci far' de suflare, a carora cadavre cuprindindule gerulu, preservativa in contra putredїunei, forte tardiu se prefacu in pulbere si cenusia. Deci intreprinderea parintiloru din manastire si din acelu puntu de vedere e forte cu scopu, cá-ci respectivii cumnati, amici, ori cunoscuti ai celoru periti in numiti Alpi, se incunoscintiedia si preste dieci de ani despre fatala sorte a celoru neveduti. (Va urma.)

ч. е вятъ до ревляшката црква, ші аште скололе, е фапта вятъ върват доделент, п'ам вятъ креде къ п'ри- тваска дигрижире а са ва лъа п'ль дп оше а се п'ръ- жини ашт, чеон че маі пайте до д'мпрецир'ри греле, ех ді ші аш'р' ел к. аш'та в'лд'р'т, къ аш'т маі в'ртосъ въ десволтареа інделескаль е о кондиціе неаш'ратъ а дес- волт'риі матеріале. Ші ехъ къ т'свр'ле ел'т'ме, л'в'те до прівіода крештерей несте тог, не д'кред'тоуеъ къ п' не ам дошелат до опініеа ші кредінга н'остр'т. Діп'атінселе т'свр'і есте ші інст'іт'в'л де фете, „Пенсіонатъ Домнеск“ а в'р'віа програмъ о д'ф'уціш'т ч'іторіор до Фой, ва съ вазъ д'п організ'ціеа л'бі, к'мкъ д'п'етеітор'л е п'т'р'не де в'етареа до соціетате а есс'л'ві фетенін. Ре- ліціоні ші л'мв'ей р'ом'не с'а ф'к'ят дест'л до ачестъ про- грамъ; тог че е де доріт' есте, ка Дна Діректоріда съ дев врештерей в'п карактер р'ом'н; дест'л ші с'аъ вреск'т копіі д'в'нъ тів'р'і стр'іне, е тіп'ва ка съ не врештемъ одашъ ші чеаа че св'т'ем.

Iaшиi, 113. Noevbre 1852.

Інст'іт'в'л ф'ндат де Дн. Са Домн'л Грігоріе Гіка пентр'т копіі афладі ші скола пентр'т мош'т'т с'аъ деск'іеъ къ таре соленітате. Дл'і протомед'к'л Докт. Ага К. В'жр- нав' аъ р'ост'іт' ла ачест'а окас'іеа в'нъ к'в'л'п'т' аша де потр'ів'іт' ші де в'т'ер'нік' д'к'в'т' аъ стор'еъ л'акр'т'і діп' інітіле челор маі ш'л'ді; даръ въ т'оте ачест'еа н'ам'і л'акр'т'і, к'в'ч'і ваніі п' се стор'к'і преа л'есне пр'іо ашез'т'інге де в'інефачер'і, че маі в'ртос' пр'іо л'ек'с'і, жок'р'і до к'р'уд'і ші алте ш'ж'л'оче. — Аш'т'зі т'ъ гр'в'еск'і ші т'ъ д'к'к' ші еъ ла ашецереа соат'л'ві т'в'іціп'ал'ъ с'оаъ а т'в'д'л'р'іор еф'ор- ріей кап'італ'ей прекам з'ік' алдіі, каре в'р'іа съ з'ік' а д'іре- г'тор'іей ма'істр'ат'л'ві кап'італ'ей, персон'ал'ъ дест'л де д'п- семнат'ъ, до алте цер'і; л'асъ ла поі ф'орте п'в'д'іиъ к'в'тат'ъ, пентр'т къ пост'р'іле мор'ъ п' св'т'ъ д'п'оціте де вреап са- лар'іе афаръ де ал кас'іер'л'ві, ші од'інеоре ші ал пресед'ін- тел'ві, ші к'івер'ніс'еала д'п'т'р'ік'іеле д'к'к' е кам пе спонч'і ші ф'орте т'ар'к'т. Тот'ъ аш'т'зі д'отр'ъ до в'іг'оре ші л'ец'іреа пентр'т статор'ніч'іреа монетелор, потр'ів'іт' г'л'еб'ірей рег'ла- мент'л'ві органік'ъ, адекъ 31 1/2 л'ей г'ал'в'енъ, с'оаъ 14 ф'анці, іаръ ачест'іа доі л'ей 10 парале, ші ір'ш'ік'л'а 12 1/2 л'ей. До к'в'ітор'іі кап'італ'ей св'іт' д'п'р'іж'ід'і къ пр'іо ачест'ъ т'свр'ъ се ред'в'че н'ам'і вал'ореа ванілор, даръ не пропорціонат ші а прод'в'ктелор де конс'т'в'ціеа. Аш'т'ел'т'м'ъ в'з' перендаре тот'ъ аш'т'зі съ ш'т'іиъ реск'лат'ат'л' св'с'кр'іер'і ла банка на- ціонал'ъ а Молдовеі. — Фр'іг'л' не аз' стр'іп'с'ъ до к'іоці преа тіп'в'р'іш' ші невр'ег'т'ід'і в'іне. Театр'ъ е'аъ д'ачев'т' къ опера італ'анъ, де кареа се паре а се ф'і аторат'ъ по- в'леда кап'італ'ей, п'р'в'сіод' театр'л' р'ом'н'еск', — кареле пр'іо п'есос'іреа Дл'і Міл'ъ д'к'к' се аш'ж'л'ъ. — Між'л'очеле де в'іец'іре до Іаш'і де фак се с'іп'д'іи ші п'с'в' л'есне де афлат.

Iaшиi, 14. Окт. Дп 7/19 але л'в'ней ачеш'т'іа с'аъ деск'іе інст'іт'в'л де в'рештер'еа коп'ілор афладі, къ каре ст'ъ до лег'т'р'ъ ші о к'л'нік'ъ пентр'т коп'іі волнав'і, о скола де тоше ші в'п інст. пентр'т ал'т'іт' де в'р'сат, къ таре соле- н'ітате. Т'оте ачест'е с'аъ інт'емеіар де Серен'ітатеа Са До- мн'л Цереі не ла д'ачев'т'л' а. в. ші се св'с'д'іо діп' кас'а пр'іватъ а Д'в'л'діей Сале. (K. Z.)

Cronică străină.

Франца. Паріс, 15. Ноевбре. К'м се ренер'еъз' істор'іа! К'нд' п'ела 1804 Л'в'ов'ік 18 протест'ъ д'контра д'отемеіер'ей Аш'пер'іал'і, Наполеон п'в' ф'к'ъ алт' д'ек'т' по р'в'ч'і съ се п'в'л'іче пр'іо Монітор'ъ ачест' маніфест. Д'в'нъ врео 50 де ані еар'ш'і в'іне в'п В'р'вон, непог'л' л'ві Карол Х, ка съ протест'езе д'контра р'ест'в'р'д'іеа Аш'пер'іал'і, ші в'п непот ал п'в'тер'нік'л'ві Аш'пер'тор'іе есте ачела д'к- контра к'р'віа се р'ід'ік' протест'л'а, ка съ п'в' се ф'акъ Аш- перат. Дп че тіп' в'к'ік'л' п'с'е съ се п'в'л'іче протест'л' до Монітор'ъ, аша ф'к'ъ ші непог'л'а, къ ач'еа деосеб'іре н'в- маі къ Л. Наполеон не л'в'г'ъ маніфест'л' претендіател'ві л'ед'іт'іт'ъ ав' съ п'в'л'іче тот'деодат' ші т'реі маніфесте, пе каре д'отр'о л'іт'в'ей в'омв'ас'т'ъ, д'ог'т'ф'ат' ші демп'ъ де р'ж'с' ле д'д'р'ептар'ъ к'т'ре попор'л'а ф'рангоз'еск' емігранціі демократ'іі, д'адем'ол'нд'л'а ка съ п'в' в'отезе пентр'т р'ест'в'р- пареа Аш'пер'іал'і. К'в' ач'еаст'а къ Л. Наполеон п'с'е а се п'в'л'іка ачест'е маніфесте, конр'ів'з'л'т'оре де аш'т'еа в'орве п'еп'л'к'в'те д'контра са, токмаі до аж'в'л'а, к'нд' попор'л'а

е к'іемат ал аш'ере де Аш'перат, ел а в'р'т съ довед'еск'л' ла л'аме, к'мк'ъ г'в'ер'н'л' с'еъ е ф'орте таре, д'к'к'т' п'ар'е- тем'ере де врео ош'с'с'с'іеа в'іпъ ач'еа оп'і діп' че парте. Еакъ маніфест'л' контел'ві де Шамбор:

Франгозілор! Дп тіп'л'а черчет'р'ілор, че аз' веніт престе патр'іа т'еа, еъ тіам осл'д'іт' не тіне де в'олъ воіа т'еа ла п'ел'к'р'аре ші т'ч'ере. Еъ п'в' ті аш'і ерта о п'іч'і одашъ, къ т'в'каръ в'п тіп'т' іам маі д'м'ол'д'іт' неказ'р'іле ші пер'ік'л'іле. (Ал'с'іеіне, к'м се vede, ла д'нодіта черк'аре де маі п'айте а л'ві Л. Наполеон де а ош'на трон'л' Фран- цеі.) Де ші св'от' дес'п'р'д'іт' де Франца, къ т'оте аш'е ва токмаі пентр'т аш'а еа д'м'і есте ф'орте св'іт'л' ші с'оз'н'т'ъ. Н'в' ш'т'іс' де ті се ва да вреодат' тіе окас'іеа, ка съ сер- в'еск' цереі т'еле, даръ св'от' с'іг'аръ къ тіе п'в' ті се ва п'в'теа д'м'ол'т'а п'іч'і одашъ п'іч'і о в'оръ ші п'іч'і в'п пас' т'в'каръ каре съ ф'іъ к'ш'т'нат' чеа маі тік'ъ с'к'д'ере ла г'лор'іа ші сер'іч'іреа еі. А еі ка ші а т'еа ош'оре, гр'іжа пентр'т ф'іт'ор- р'іал' с'еъ ші д'атор'ііле т'еле к'т'р'ъ дара т'еа т'е д'адем'ол'ар' аш'т'зі а'м'і р'ід'іка г'лас'л' т'еъ. Франгозілор, воі вред'і Мо- нарх'іа, воі аг'і веніт ла к'п'ош'т'іода, къ Монарх'іа е до старе, пе л'в'г'ъ в'п г'в'ер'н' модерат ші став'л'а, а да ош'енілор тог де о дат' ші ач'еа с'ек'р'андъ а г'в'т'лор д'р'епт'р'ілор, ач'еа армон'іъ нед'отр'ер'в'от' д'іп'т'ре в'п г'в'ер'н' п'т'іп'те ші о лі- бертате д'оделент'ъ, че д'отемеіеъз' сер'іч'еа п'аціонілор. Н'в' в'ъ л'в'с'ад'і съ в'ъ д'к'к' до аш'т'р'іі кар'і маі к'р'в'л'д' маі т'р'v- з'іс' о съ в'ъ стр'іче. Нов'л' Аш'пер'іс', че в'іла проп'л'а воъ, п'в' п'оте ф'і ач'еа Монарх'іе модерат' ші д'в'р'т'оре, дела каре аш'т'ел'ад'і воі т'оте ачест'е в'інек'в'л'т'р'і. Се д'п'шал' ші в'ъ д'п'шал' к'нд' в'ъ проп'л'а Аш'пер'іал' с'в'ъ п'ш'теле де Монарх'іе. Н'ам'і Монарх'іа чеа адев'т'рат'ъ, Монарх'іа ач'еа че се раз'іт'ъ не д'р'епт'л'а де мош'т'ен'іре, че с'а конс'с'ід'іт' де тіп'п', с'іг'ар'ъ н'ам'і ач'еаст'ъ Монарх'іе традіціон'аръ в'ъ п'оте да воъ д'адер'в'т'ъ т'оте ачест'е ф'ол'ос'е непр'ед'в'іте ші а в'і ле ас'ек'ра пентр'т тот'даш'а. Цен'іа ші г'лор'іа л'ві На- полеон п'в' п'в'т'р'ъ а д'отемеіа чеа став'л'а; къ аш'т' маі п'в'д'іо ва п'в'теа еф'ент'ві ач'еаст'а аш'т' н'ам'і п'ш'теле ші т'е- тор'іа л'ві. С'ек'р'анда п'в' се д'отемеіеъз'ъ, д'екъ се з'г'v'д'е пр'іп- ціп'л'а пе каре се раз'ет'ъ трон'л'а, ші д'р'епт'атеа п'в' се кон- сол'ід'еъз'ъ, к'нд' п'в' се рек'v'ош'те ач'ел' д'р'епт' (ад. л'ед'іт'імі- т'еа) каре ла воі сер'веште де в'азъ ла орд'інеа Монарх'ік'ъ. Монарх'іа до Франца есте фам'іліа р'ес'еск'ъ д'ш'п'рев'нат'ъ п'едесл'егат къ п'аціон'еа. П'р'іод'іі т'еі ші аі в'остр'і мер- серъ св'те де ані т'в'л'ъ до т'в'л'ъ ші до конс'орт'ітате къ п'рав'в'р'іле ші традіціеле тіп'л'л'ві, л'в'к'р'ар'ъ д'ш'п'рев'н'ъ ла десволтар'еа прогрес'ів'ъ а ф'р'м'ос'ей н'остре патр'іі. Д'н'т'ре повореле Еуроп'ей н'ам'і ф'рангозіі св'іт' кар'і до к'р'с'е де 14 в'ек'р'і съ ф'і ав'т' до ф'р'в'теле пр'іп'д'і діп' с'к'оціеле ші п'аціон'еа лор. Істор'іа стр'в'ом'ш'лор т'еі есте істор'іа т'р'і- т'еі проп'ш'іт'оре а Францеі; Монарх'іа есте чеаа че д'п- зестр'ъ не Франца къ ач'еа Алдер'іъ пе каре о аш'т'ел'т'ъ в'п ф'іт'ор'іе аш'т' де ф'р'м'ос', ва каре ші аш'т' п'оте ф'і т'в'л- др'ъ пентр'т челев'р'іг'д'іле тізітаре че а прод'ас.

К'м ва преа Д'в'м'езеъ къ тіне ші къ воі, д'пс'ъ еъ, ка в'п кап' ал векеі фам'іліі а р'ецілор в'остр'і, ка в'п мош'те- н'ітор'іе ал ач'ел'ві ш'р'ъ л'в'г' де Монарх'і, кар'і до к'р'с'е де аш'т'еа в'ек'р'і д'ш'т'л'д'ір'ъ п'в'тереа ші сер'іч'іреа Францеі ші о ф'к'к'р'ъ р'еп'в'ат'ер'ъ, ам д'атор'іе к'т'ре тіне, к'т'ре фам'іліа т'еа ші к'т'ре патр'іа т'еа а протеста д'контра ач'елор конс'іт'v'ців'і че св'от' тіп'ч'інос'е ші пер'ік'л'ос'е. Деч'і еъ п'в' л'ас' діп' д'р'епт'л' т'еъ, каре тог де одашъ е ші г'аран- тіа чеа маі с'ек'ар'ъ а д'р'епт'р'ілор в'остре, ші ма'ст'ар' д'м'і е Д'в'м'езеъ, д'ек'лар'ъ до фаца Францеі ші а л'амеі, къ еъ, к'р'ед'іч'іос' л'ед'ілор в'т'v'і р'ігат ші традіціон'лор стр'в'л'л'лор т'еі, воіе аш'ра къ конс'т'іт'v'д'ъ п'л'ъ ла в'л'т'іма р'ес'ол'аре а в'ідеей т'еле аманет'л'а Монарх'іей мош'т'ел'іт'оре, д'к'р'ед'іа- дат' тіе де провед'інд'ъ, ачест' в'ік' л'ітан' де с'к'v'н'аре до каре Франца д'в'нъ аш'т'еа ф'арт'v'не до ф'іне ва афла еар'ш'і л'іп'ш'т'еа ші сер'іч'іреа.

Фрохсдорф, 25. Октовре 1852.

Енрік'ъ.

Georgis Petrovich

к'роітор'іе в'р'в'т'еск', се рек'ом'нд'ъ аш'т' ч. р. тілідіі к'т' ші опорав'л'л'ві п'вал'ік' къ г'ів'ч'іа са да ф'аче тог фем'л'а де в'п'форм'ъ, прекам ші х'айне в'р'в'т'еш'т'і д'в'нъ г'в'ст'л'а ч'ел' маі поъ; ші г'арант'еъ а сер'ві еф'т'ін ші ф'ъръ п'т'р- з'іере. — Лок'еште до т'р'г'л'а страелор до касъ т'свр'іл'ві Р'еп'ер Np. 408.